

підхід, пошук компромісних рішень, наполегливість, вдача, що можуть не тільки сприяти подальшому розвитку української мови, але й допомогти розквіту держави взагалі.

Існують два типи представників використання мови: одні – віддають перевагу двомовності, інші – хочуть, щоб у державі була офіційною тільки одна – українська, наша основа, на якій оснований історія народу, наша земля, національна ідея, соборність нації, її доля і шлях. Задля її збереження, поширення і збагачення треба поступово здійснювати програму підтримки, ввести обов'язкове застосування на публічному рівні, тому що для великої кількості осіб слугують прикладом люди із “вищого” класу, такі як: депутати, телеведучі, співаки. Ми вважаємо, що всі успішні люди повинні говорити українською, не тільки тоді коли дають інтерв'ю, а й в побуті. Це слугуватиме для молоді цільовим орієнтиром та заохоченням [1].

Варто наголосити на тому, що найважливішим фактором у всій цій складній ситуації є все-таки духовно-психологічний клімат. Звідси походить легковажність, байдужість, цинізм будь-якої людини, яка не готова змінюватись, адже з дитинства була направлена не на правильний шлях, обравши чужу мову. Коли людина знає багато мов – це прекрасно і вона заслуговує на повагу, тому що має багато можливостей, наприклад, подорожі за кордон, спілкування з друзями з інших країн, більше перспектив у пошуку роботи. Але варто знати й шанувати мову рідного народу, бути її носієм – це не тільки обов'язок кожного українця, а й доказ насправді культурної людини, яка з гордістю може назвати себе громадянином своєї країни.

1. Русифікація в Україні – ідеологія і практика КППС–КПУ. Режим доступу: URL:<https://uahistory.co/article1/dtatw.html>.

2. Масенко Лариса. Мовний режим у школах і завдання дерусифікації. Режим доступу: URL:https://24tv.ua/movniy_rezhim_u_shkolah_i_zavdannya_derusifikatsiyi_n878236.

Лілія МЕЖЕВСЬКА

заступник директора ННІ права
та інноваційної освіти

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),

кандидат юридичних наук, доцент

ЗЕМЛІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК ОКРЕМА КАТЕГОРІЯ ЗЕМЕЛЬ

У сучасному українському законодавстві поняття «землі рекреаційного призначення» як окрема категорія земель на законодавчому рівні закріплюються за низкою законодавчих актів, зокрема Земельним кодексом

України, Водним кодексом України та Лісовим кодексом України, Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», але існує прогалина, яка допускає порушення прав осіб щодо врахування громадських інтересів у розпорядженні землями цієї категорії, що полягає у зміні цільового призначення цих земель.

Неодноразово забудовники, беручи землю рекреаційного призначення з метою власного збагачення, не враховують інтереси громадян. Цими діями вони порушують права людей на відпочинок та заняття спортом, що відповідно порушує положення статті 49 Конституції України, згідно якої держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя.

З огляду на зазначену проблему, на наш погляд, необхідно в законодавстві розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проєкт Закону України «Щодо обмеження права землекористувачів на зміну цільового призначення земель рекреаційного призначення без врахування громадських інтересів», ЗУ, в якому було б визначено перелік видів діяльності, які дозволяється провадити на землях рекреаційного призначення та прийняти Закон України «Про використання земель рекреаційного призначення», який визначав би правові засади використання земель рекреаційного призначення, їх класифікацію, встановлював вимоги до рівня забезпечення потреб населення в організації відпочинку населення, туризму, спортивних та культурно-розважальних закладів

Загальнотеоретичну основу наукового дослідження становлять праці вчених у галузі земельного та екологічного права, як Г.Анісімова, О. Глотова, Т. Ковальчук, А. Мірошніченко, А. Полтавець та інші науковці.

З прийняттям від 25 жовтня 2001 р. нового Земельного кодексу України землі рекреаційного призначення є однією з категорій складу земель. Сукупність правил, вимог щодо створення, використання, управління, охорони рекреаційних земель, покликаних сприяти ефективному функціонуванню цих зон з метою відновлення життєвих сил і працездатності людини становить правовий режим рекреаційних земель. Рекреаційні землі як юридичне поняття є комплексним і тому, їх правове становлення визначено в еколого-правових нормах різних законів [1].

Рекреація з латини означає «відновлення», «відтворення», тобто діяльність, спрямована на відновлення розумових, духовних і фізичних сил людини шляхом загальнооздоровчого й культурно-пізнавального відпочинку, санаторно-курортного лікування, полювання, туризму тощо. Така діяльність здійснюється в межах рекреаційних територій, основу яких становлять землі рекреаційного призначення [2].

Відповідно до статті 51 Земельного кодексу України до земель рекреаційного призначення належать земельні ділянки зелених зон і зелених насаджених міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок, маркованих трас, земельні ділянки, зайняті територіями

будинків відпочинку, пансіонатів, об'єктів фізичної культури та спорту, туристичних баз, кемпінгів, яхт-клубів, стаціонарних і наметових туристично-оздоровчих таборів, будинок рибалок і мисливців, дитячих туристичних станцій, дитячих та спортивних таборів, інших аналогічних об'єктів, а також земельні ділянки, надані для дачного будівництва і спорудження інших об'єктів стаціонарної рекреації.

Загальний правовий режим рекреаційного призначення – це правовий режим, загальний для всіх земель зазначеної категорії, незалежно від того, які рекреаційні ресурси на них розташовані. Даний режим не обов'язково передбачає постійне використання їх для рекреаційних цілей.

Дана категорія земель може мати свого землекористувача чи входити до складу інших видів землекористувань. Так, наприклад, землі лісового, природно-заповідного фонду потребують особливої уваги, тому що землі окремих категорій природно-заповідного фонду мають «подвійне громадянство», так як вони є одночасно землями природно-заповідного фонду і землями рекреаційного призначення.

Однією з особливостей правового режиму земель рекреаційного призначення є звільнення закладів фізичної культури та спорту, які повністю утримуються, користуючись з коштів державного або місцевого бюджетів від сплати земельного податку. Крім того, від обов'язку сплачувати земельний податок звільняються установи, громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості, бази олімпійської та паролімпійської підготовки, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України. Проте податок за земельні ділянки (в межах населених пунктів) на територіях та об'єктах рекреаційного призначення, використання яких не пов'язано з функціональним призначенням цих категорій, справляється у п'ятикратному розмірі, відповідно до Податкового кодексу України [4].

Згідно із ЗК України, а саме ст. 162 землі рекреаційного призначення підлягають особливій охороні. ЗУ «Про екологічну мережу України» передбачає можливість як включення теперішніх земель рекреаційного призначення до екологічної мережі України згідно зі схемами формування екомережі, так і виявлення територій, що мають особливу рекреаційну цінність і планування переведення їх у категорію земель рекреаційного призначення, згідно з відповідними схемами формування екомережі.

Цінність цих земель полягає в тому, що вони є придатними для відпочинку населення, на них відсутні чинники негативного впливу на здоров'я людини й тому, вони потребують особливої охорони внаслідок заборони діяльності, що перешкоджає чи може перешкодити використанню їх за цільовим призначенням або негативно впливає чи може вплинути на природний стан цих земель.

Також варто також зазначити, що управління землями рекреаційного призначення є досить специфічним. Наприклад, щодо земель зелених зон і лісів населених пунктів управління у певних межах здійснює Державний

комітет лісового господарства, щодо земель, використовуваних для спортивної діяльності, управління може здійснюватися Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту. Управління землями рекреаційного призначення у межах своєї компетенції здійснюють також адміністрації музеїв та вільних економічних зон тощо.

Підсумовуючи вищевикладене, варто сказати, що використання та збереження земель рекреаційного призначення є необхідним, через те, що ці землі слугують для задоволення фізичних та духовних потреб людини.

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 3–4. Ст. 27.

2. Про охорону навколишнього середовища: Закон України від 25 червня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546.

3. Скляр М. М. Правовий режим земель рекреаційного призначення: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12. 00. 06. М. М. Скляр. Київ, 2012. 24 с.

4. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15–16, № 17. Ст. 112.

Любов МІРОШНІЧЕНКО

доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін,
кандидат філологічних наук, доцент

Валерія ЛОЗОВИЦЬКА, здобувач
ННІ права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

В останнє десятиліття ХХ століття українська культура випробовує вплив потужного процесу глобалізації, яка постає в центрі уваги сучасної наукової думки. Наслідки та перспективи її неоднозначно трактуються низкою науковців та дослідників: М. Зановичем, І. Зязюним, О. Семашко, І. Лосевим, А.Яртисем, В.Мельником та ін., що відповідає суперечливій суті цього епохального явища. Варто окреслити українську культуру та духовність як цілісну систему у зв'язку від самотності національного характеру й історії до недавнього часу носили переважно нарисний характер.

Політична, соціальна, економічна та культурна сфери не просто взаємозалежні, вони глибоко проникають одна в одну і взаємостимулюючими в розвитку. «Однак лише в культурній індустрії все це